

دستور جلسه

عنوان: بررسی مشکلات تامین و تخصیص ارز کالاهای اساسی با اولویت گروه ۲۱ و ۲۲

مرجع طرح موضوع: اتاق مشترک ایران و امارات

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۲/۰۶/۲۸

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

شرح موضوع: بانک مرکزی بخشنامه شماره ۰۱/۲۶۱۶۵۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ را به منظور مدیریت بازار ارز و جلوگیری از ایجاد درخواست‌های غیر واقعی تخصیص ارز از محل منابع این بانک، نظام یکپارچه معاملات ارزی (نیما) و ارز حاصل از صادرات دیگران جهت واردات کالا و خدمت توسط بخش غیردولتی ابلاغ نمود. براساس این ابلاغیه؛ بانک موظف است در زمان ایجاد / تمدید گواهی ثبت آماری (بابت اصل و کارمزد) متناسب با زمان ایجاد و نوبت تمدید گواهی ثبت آماری نسبت به مسدودسازی معادل ریالی مبلغ ارزی مورد درخواست به نرخ فروش حواله ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در حساب‌های متقاضی نزد آن بانک به عنوان سپرده تخصیص ارز اقدام کند. طبق این بخشنامه اگر واردکننده بخواهد برای دریافت ارز نیما، ثبت سفارش کند، بخشی از وجوه ریالی او مسدود خواهد شد. این وجه ریالی معادل درصدی از رقمی خواهد بود که واردکننده درخواست ارز کرده است. به این ترتیب، هنگام ایجاد گواهی ثبت آماری، ۵ درصد، در زمان تمدید اول ۱۰ درصد و در زمان تمدید دوم نیز ۱۵ درصد از سپرده شخص مسدود خواهد شد. همچنین به هنگام تمدید سوم و چهارم نیز به ترتیب ۳۵ و ۶۰ درصد از سپرده شخص بلوکه می‌شود. از زمان تمدید پنجم به بعد نیز کل سپرده مسدود خواهد شد. لازم به ذکر است طبق بندهای (۶) و (۷) این بخشنامه کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی منوط به تایید معاون وزیر و زارتخانه ذی ربط (مبنی بر شمول کالای اساسی و نهاده‌های دامی) و نیز گندم از شمول مفاد بندهای فوق‌الذکر مستثنی است. همچنین دارو و تجهیزات پزشکی (دارای مجوز صادره از سوی سازمان غذا و دارو در ثبت سفارش مربوطه) از شمول مفاد بندهای این بخشنامه مستثنی است؛ لیکن به گفته واردکنندگان کالاهای اساسی این فرآیند دارای ایرادات و مشکلاتی به شرح ذیل است:

- فرآیند تایید تخصیص ارز و ارسال حواله برای ارزهای ترجیحی (معادل ۲۸۵۰۰ دلار) نیاز به تایید مدیران یا افراد به شکل تشخیص فردی در سازمان غذا و دارو و جهاد کشاورزی دارد که گاهی تا چندین ماه به درازا می‌کشد و پس از آن فرآیندهای پرداخت بسیار طولانی توسط کارگزاران بانک مرکزی مانند نیکو یا کارگزاران خارجی از مشکلات فعالان این حوزه است که پرداختی‌ها حدود دو تا سه ماه پس از تامین وجه به ذینفعان واردکننده می‌باشد.
- با وجود ارزی مشخص و ناچیز واردات اقلام دارویی (نسبت به صنایع دیگر)، همچنان کارگزاری مشخص و ثابتی برای انتقال ارز دارو وجود نداشته و فعالان این صنعت، پس از طی مراحل طولانی و پیچیده در سازمان غذا و دارو، مدام مجبور به تغییر فیش ارزی و تغییر کارگزاری فعال می‌باشند، حال آنکه اخبار تغییر کارگزاری نیز به موقع به اطلاع شرکت‌ها نمی‌رسد و پس از چند هفته پیگیری از سازمان مربوطه متوجه تغییر کارگذار و از سرگیری درخواست تخصیص ارز می‌شوند.
- با توجه به اعتبار شش ماهه ثبت سفارش، در بسیاری از موارد نیاز به تمدید ثبت سفارش آن هم با هزینه‌های بسیار زیاد می‌باشد.
- وزارت صمت نیز با اعمال سقف سابقه واردات اجازه ثبت سفارش کالا را نمی‌دهد. حال آنکه بسیاری از فعالان این حوزه به دلیل مشکلات متعدد واردات و تولید، در صنایع دیگر کشور من جمله ساختمان سازی یا سپرده گذاری فعال شده و بار واردات و تولید بر دوش فعالان باقی

مانده در صنعت افتاده است و تعیین سقف سابقه برای واردات توسط صمت (و نه سازمان غذا و دارو) منتج به کمبود دارویی و اقلام اساسی می گردد.

- با توجه به تغییر نرخ محاسبه ارز ترجیحی از ۴۲۰۰ تومانی به ۲۸۵۰۰ تومانی همچنان جهش نرخ تثبیت نشده و نیازمند تزریق نقدینگی بیشتر بانک ها به صنایع دارویی یا کالاهای اساسی می باشد و بعضا نرخ های فروش دستوری با افزایش نرخ های سربار، امکان تولید را توجیه پذیر نمی سازد و موجب کمبود خواهد شد.
- سپرده واردات پیرو بخشنامه بانک مرکزی که از ۵٪ شروع می شود اشاره داشت که خود این موضوع دچار کمبود نقدینگی و کندی عملیات واردات مواد اولیه گشته است و ضرورت ارائه وثیقه جهت ارائه برگ سبز توسط بانک عامل
- عدم تخصیص ارز متناسب توسط سازمان دامپزشکی با نیاز صنعت داروهای دام و طیور طی ۶ ماهه گذشته که باعث ایجاد اختلال در این صنعت شده است.
- عدم اطلاع رسانی و هماهنگی مناسب بانک مرکزی با بانک های عامل و شعبات ارزی جهت تخصیص ارز های مورد نیاز که این موضوع باعث سردرگمی شرکت ها و متصدیان بانکی با وجود سامانه های متعدد و بخشنامه های پیچیده و از دست رفتن فرصت لازم برای چابک سازی نظام تولید و عرضه شده است.
- تغییر مکرر گروه های کالایی که موجب ابطال فیش آماری و الزام واردکننده به طی کردن کلیه فرایندهای وارداتی می شود.
- محدودیت هایی برای شرکت نیکو (وابسته به بانک مرکزی) برای حواله در مورد برخی از کالاها و برخی از کشورها وجود دارد.

با عنایت به مطالب فوق اتاق ایران و امارات درخواست نموده است پیشنهادات ذیل مورد بررسی قرار گیرد:

- ۱- هزینه تمدید ثبت سفارش ها برای گروه کالایی ۲۱، با نرخی پایین تر محاسبه شود یا عددی ثابت به طور مثال دو میلیون ریال محاسبه گردد.
- ۲- فرآیند تایید تخصیص ها بصورت سیستمی در سازمان غذا و دارو با جهاد کشاورزی صورت پذیرد تا ضمن برقراری شفافیت و عدالت بیشتر، سرعت تایید تخصیص بیشتر گردد. لازم به ذکر است تایید سیستمی این رویه سالها در سازمان غذا و دارو جاری بوده ولی در چند ماه گذشته، بصورت دستی انجام می گیرد که منجر به نارضایتی فعالان حوزه و کمبود دارویی شده و امکان ایجاد بحران را فراهم ساخته است.
- ۳- تثبیت کارگزاری های بانک مرکزی و عدم تغییر آن حداقل به مدت یکسال که از سردرگمی واردکنندگان جلوگیری شود.
- ۴- اطلاع رسانی تغییر کارگزاری به تمامی ذینفعان به صورت عمومی و فراگیر در سامانه های عمومی.
- ۵- سقف واردات اقلام دارویی صرفا توسط سازمان غذا و دارو یا سازمان دامپزشکی در صورت نیاز تعیین گردد و نظارت ارزی صمت برای اقلامی که نظارت ارزی این سازمان ها را دارند به کلی حذف شود.
- ۶- اجازه واردات بدون انتقال ارز با حد ۱ میلیون دلار با قابلیت تمدید در سال برای هر کارت بازرگانی با حداقل سابقه ۵ ساله جهت تامین کمبودهای مورد نیاز صنعت.
- ۷- امکان بهره مندی صادرات در مقابل واردات هر شرکت تا سقف معین حداقل برای شرکت های تولیدی.